

Immersive Graphic: เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือหายนะของวงการสื่อไทย¹

จักรภัทร ทรงพลนภจร², ณิชกุล พันธุ์ชนะ³, พรพิชชา มั่งมีผล⁴,
อรปวีณ์ วงศ์ศิรา⁵, รัฐนันท์ เทศนา⁶ และณิชา ยิ้มเป็นสุข⁷

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถึงการนำเทคโนโลยีกราฟิกเสมือน (Immersive Graphic) มาใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอข่าว ผ่านรายการข่าวของสื่อมวลชนกระแสหลัก (Mass media) แม้การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์เพื่อช่วยให้ผู้ชมหรือผู้รับสารมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมกับข่าวสารมากกว่าการนำเสนอข่าวแบบเดิม แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าการนำเสนอข่าวที่เสมือนจริงหรือนำเสนอซ้ำๆ อาจละเมิดสิทธิของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้เสียชีวิตที่ไม่สามารถปกป้องสิทธิของตนเองได้ ผู้ศึกษาจึงใช้กรณีศึกษาสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี ซึ่งเป็นสถานีแรก ๆ ของประเทศไทย ที่มีการนำเทคโนโลยีนี้มาใช้และยังได้รับรางวัลการันตีถึงคุณภาพของชิ้นงานด้วย โดยได้คัดเลือกข่าวจากเทปบันทึกภาพการรายงานข่าว ที่เผยแพร่ในช่องทางยูทูบ THAIRATH TV Originals ซึ่งมีการนำกราฟิกเสมือนมาใช้ประกอบการรายงานข่าวจาก Playlist “Immersive Graphic” จำนวน 10 คลิป

¹ วันที่รับบทความ 27 กรกฎาคม 2568/ วันที่ตอบรับบทความ 8 พฤศจิกายน 2568

² นักศึกษาระดับปริญญาโท, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ นักศึกษาระดับปริญญาโท, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

⁴ นักศึกษาระดับปริญญาโท, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

⁵ นักศึกษาระดับปริญญาโท, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

⁶ นักศึกษาระดับปริญญาโท, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

⁷ นักศึกษาระดับปริญญาโท, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ที่มียอดผู้รับชมสูงสุด เพื่อวิเคราะห์ว่า การใช้กราฟิกเสมือนในการรายงานข่าวนั้น มีการนำเสนอที่ขัดต่อหลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้านใด และอย่างไรบ้าง โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน จำนวน 9 ด้าน ตามหลักปฏิบัติของสภาการสื่อสารมวลชน ร่วมกับการคิดเห็นของผู้ชมจากข่าวที่คัดเลือกมาทั้ง 10 คลิป เพื่อประกอบการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์พบว่า คลิปการรายงานข่าวโดยใช้ภาพกราฟิกเสมือนของสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวีส่วนใหญ่นั้น ขัดต่อหลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน สะท้อนให้เห็นว่าผู้ผลิต ผู้ควบคุมหรือกำกับดูแลการผลิต ไปจนถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการสื่อสารนี้ นำเทคโนโลยีกราฟิกเสมือนมาใช้เพื่อเน้นสร้างสีสันให้กับผู้รับสารมากกว่าการให้สาระความรู้ โดยขาดการตระหนักถึงประโยชน์สาธารณะ และสิ่งที่ผู้รับสารควรจะได้รับอย่างแท้จริง แม้กราฟิกเสมือนจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการรายงานข่าว แต่ในขณะเดียวกันก็เปรียบเหมือนดาบสองคม หากผู้ผลิตและผู้ส่งสารยังคงไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาภายหลัง โดยคาดหวังเพียงยอดการรับชมและการมีส่วนร่วม (Engagement) ที่นำมาซึ่งการสร้างรายได้เท่านั้น พร้อมกันนี้บทบาทความวิชาการนี้ ยังได้เสนอข้อเสนอแนะการกำกับดูแลการใช้กราฟิกเสมือนผ่านสื่อที่กระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ ชื่อเสียงและความเป็นส่วนตัวของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะนอกจากในฐานะผู้ผลิตสื่อที่ต้องคำนึงถึงการนำเสนอข่าวแล้ว หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อก็จำเป็นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาน่ากลไกของกฎหมายมาใช้ร่วมด้วย เพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการใช้เทคโนโลยีกราฟิกเสมือนที่ไม่ขัดต่อหลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยในอนาคตด้วย

คำสำคัญ: กราฟิกเสมือน, คุณธรรม, จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน, ประโยชน์สาธารณะ, การกำกับดูแลสื่อ

Immersive Graphics: Public Benefit or a Downfall for Thai Media

Jakkaphat songpolnopajor⁸, Nichakun panchana⁹,
Pornpitcha mangmeephol¹⁰, Onpave wongwachira¹¹,
Rattanun tesana¹², and Nicha yimpensook¹³

ABSTRACT

This academic article aims to examine the application of immersive graphic technology as a tool for news presentation in mainstream mass media. While the integration of new technologies has been widely adopted to enhance audience understanding and engagement compared to traditional news reporting, the use of highly realistic or repetitive visualizations raises concerns regarding potential violations of the rights of individuals involved, including deceased persons who can no longer protect their own rights. To explore these issues, this research focuses on Thairath TV, one of the pioneering television stations in Thailand that has implemented immersive graphic technology and has received professional recognition for its innovative work. Ten news clips were purposively selected

⁸ Master's Student, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

⁹ Master's Student, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

¹⁰ Master's Student, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

¹¹ Master's Student, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

¹² Master's Student, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

¹³ Master's Student, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

from the “Immersive Graphic” playlist on the YouTube channel THAIRATH TV Originals based on their high viewership. These clips were analyzed to identify the ways in which the use of immersive graphics in news reporting may conflict with the nine ethical and professional standards set forth by the National Press Council of Thailand, with audience comments on the selected clips incorporated to enrich the analysis.

The findings reveal that most of Thairath TV’s news clips employing immersive graphics tend to violate professional ethics in journalism. The results indicate that producers, supervisors, and other stakeholders in the communication industry tend to prioritize spectacle and audience appeal over the dissemination of substantive knowledge, often overlooking the broader public interest and the actual value delivered to audiences. Although immersive graphics can enhance the effectiveness of news storytelling, they also pose a double-edged sword: when driven primarily by viewership and engagement metrics, they risk compromising journalistic integrity and public accountability. Accordingly, this article proposes recommendations for regulating the use of immersive graphics, particularly in cases where such practices may infringe upon individual rights, freedoms, reputations, or privacy. Beyond the responsibility of media producers, regulatory agencies must also consider the implementation of legal mechanisms to ensure that the use of immersive graphic technology aligns with ethical and professional standards in future Thai news reporting.

Keywords: Immersive Graphic, Media Ethics and Professional Conduct, Public Interest, Media Regulation

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตประจำวัน การศึกษา การขนส่ง ไปจนถึงการพัฒนาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการเข้ามามีบทบาทของเทคโนโลยีนั้นไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงโฉมหน้าการสื่อสาร แต่ยังเป็นการปฏิรูปและพัฒนากระบวนการผลิตเนื้อหาในสื่อ เพื่อให้เข้ากับความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวของสื่อเก่าเข้าหาสื่อใหม่ การออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับรูปแบบของช่องทางการนำเสนอต่าง ๆ ไปจนถึงการวิเคราะห์ผู้รับสารหรือผู้บริโภคที่มีความต้องการแตกต่างกันออกไป ซึ่งในปัจจุบันผู้รับสารยังสามารถสื่อสารโต้ตอบกับผู้ส่งสารและกลุ่มผู้รับสารด้วยกันเองได้อย่างง่ายดาย ขณะเดียวกันผู้รับสารยังสามารถเป็นผู้ส่งสารได้ในคนเดียวกันอีกด้วย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 เป็นต้นมา นอกจากจะเป็นยุคทองของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลหรือทีวีดิจิทัลแล้ว ยังเป็นยุครุ่งเรืองของการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่อีกด้วย อีกทั้งยังเป็นปีที่กลุ่มสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก หนึ่งเทคโนโลยีใหม่ที่เข้ามามีบทบาทต่ออุตสาหกรรมการสื่อสาร คือกลุ่ม VR AR และ Immersive Graphic หรือการสร้างสรรค์กราฟิกเสมือน เห็นได้อย่างชัดเจนจากการเริ่มนำเอาเทคโนโลยีกราฟิกเสมือนมาใช้ร่วมกับการนำเสนอข่าวของช่องทีวีดิจิทัลต่างๆ เดิมทีกราฟิกเสมือน เป็นเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมอยู่แล้วในสำนักข่าวต่างประเทศ สำหรับในประเทศไทย สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวีเป็นสถานีแรก ๆ ในวงการโทรทัศน์ไทย ที่นำเทคโนโลยีนี้เข้ามาใช้เพื่อยกระดับการรายงานข่าว

ให้มีคุณภาพมากขึ้นก่อนจะนำไปใช้ในการถ่ายก็ทำให้สนุกและมีสีสันมากขึ้น (Wichapol Polpitakchai, 2562)

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เทคโนโลยีกราฟิกเสมือนก็ได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำเสนอข่าวของรายการข่าวผ่านทีวีดิจิทัล แน่นอนว่า การใช้งานเทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจและมีส่วนร่วม กับข้อมูลแบบเห็นภาพชัดเจนมากกว่าการนำเสนอข่าวแบบดั้งเดิม การนำ กราฟิกเสมือนมาใช้ในการขบวนการนำเสนอข่าวจึงถือเป็นแนวทางใหม่ที่มีความ น่าสนใจในอุตสาหกรรมการสื่อสาร เพราะไม่เพียงแต่สามารถทำให้ข้อมูลที่ ซับซ้อนหรือเรื่องราวที่ยากต่อการเข้าใจ กลายเป็นประสบการณ์ที่เข้าใจง่าย และน่าติดตาม แต่ยังทำให้ผู้รับสารมีประสบการณ์ร่วมและเข้าถึงข่าวสารได้ดี ยิ่งขึ้นอีกด้วย โดยเฉพาะในการนำเสนอข่าวบางประเภท อาทิ การรายงาน สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ หรือการจำลองสถานที่ที่ยากต่อการเข้าใจเพื่อ เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เป็นต้น

หากแต่ว่าเหรียญย่อมมีสองด้าน กราฟิกเสมือนอาจจะให้ประโยชน์ แต่อาจสร้างโทษไปพร้อมกัน เพราะการนำเสนอข่าวด้วยกราฟิกเสมือน ไม่ว่า จะเป็นการจำลองภาพเหตุการณ์อาชญากรรม อุบัติเหตุ ไปจนถึงเหตุการณ์ เหนือธรรมชาติที่ยากต่อการพิสูจน์ความจริงนั้น มีความเสี่ยงที่อาจจะเป็นการ ละเมิดสิทธิของผู้เสียหาย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไปจนถึงผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วที่ไม่ สามารถปกป้องสิทธิของตัวเองได้ อีกทั้งยังเหมือนเป็นการกระทำซ้ำของ เหตุการณ์ที่น่าเศร้าสลด ที่อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้ที่ได้รับชมบางส่วน

มากไปกว่านั้นการนำเสนอข่าวด้วยกราฟิกเสมือน อาจสะท้อนถึง ช่องว่างทางนโยบายในการกำกับดูแลสื่อจากภาครัฐและการกำกับดูแลตนเอง ของสื่อที่ยังคงต้องศึกษาและแก้ไขกันไป เนื่องจากนโยบายในด้าน การกำกับดูแลสื่อและจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว จึงไม่สามารถใช้ภาพ

เหตุการณ์จริง เพื่อหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความเศร้าสาธณะ แต่ถ้าหากเป็นการจำลองภาพโดยใช้กราฟิกเสมือนนั้นสามารถนำเสนอได้ใช่หรือไม่ และการนำเสนอในรูปแบบนี้จะทำให้ภาพเหตุการณ์นั้น ๆ รุนแรงน้อยลงหรือไม่ เหล่านี้จึงยังเป็นคำถามที่สังคมหรือผู้รับสารอาจจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์สาธารณะ ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอข่าวโดยใช้ภาพกราฟิกเสมือน ยกตัวอย่างกรณีของการจำลองภาพเหตุการณ์คดีฆาตกรรมอำพรางที่มีการนำเสนอภาพกราฟิกเสมือนให้เห็นถึงอุปกรณ์ วิธีการ ไปจนถึงชิ้นส่วนร่างกายของผู้เสียหาย หากมองว่าเป็นการทำให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาอย่างเห็นภาพและเข้าใจตรงกัน ก็อาจจะก่อให้เกิดประโยชน์จริง หากแต่การนำภาพเหล่านี้มาเผยแพร่ผ่านทีวีดิจิทัล ซึ่งเป็นช่องทางสาธารณะนั้น อาจจะต้องทบทวนกันอีกทีว่า ผู้รับสารได้รับประโยชน์จากกราฟิกเสมือนจริงหรือไม่และในแง่มุมใดบ้าง

นอกเหนือจากช่องว่างทางนโยบายของการกำกับดูแลสื่อ การขาดความเข้าใจในประโยชน์และความเสี่ยงของการนำภาพกราฟิกเสมือนมาใช้ในการนำเสนอข่าวของทั้งผู้ผลิตและผู้รับสารแล้ว การกำกับดูแลสื่อในช่องทางออนไลน์ก็ยังคงมีช่องว่าง และไม่มีกฎหมายหรือหน่วยงานใดที่เข้ามากำกับดูแลอย่างจริงจัง มีเพียงการกำกับดูแลตนเองของสื่อออนไลน์ที่เป็นไปตามนโยบายของแพลตฟอร์มต่างๆ ร่วมกับจรรยาบรรณและจริยธรรมของผู้ใช้งานที่เป็นเรื่องส่วนบุคคลของผู้ผลิตและผู้รับสารแต่ละรายเท่านั้น เช่น การสร้างสรรค์เนื้อหาโดยคำนึงถึงเพียงการป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้อื่น หรือมีการป้องกันการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) เท่านั้น ส่งผลให้ในปัจจุบันยังคงมีการจำลองภาพเหตุการณ์ที่น่าเศร้าสลดโดยใช้เทคโนโลยีกราฟิกเสมือน และนำเสนอผ่านรายการข่าวทั้งทางทีวีดิจิทัล และเป็นภาพข่าวย้อนหลังในช่องทางออนไลน์ อีกทั้งยังคงมีผู้รับสารที่ชื่นชอบและมองว่าการนำเสนอข่าวในลักษณะ

นี้เป็นสื่อนำในการรับชมข่าวสารและทำให้เห็นภาพมากขึ้น มากไปกว่านั้น งานวิชาการด้านกราฟิกเสมือน ยังคงมีข้อจำกัดในการศึกษาด้วยเหตุผลบางประการ เช่น ความซับซ้อนของเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลให้การศึกษา ด้านกราฟิกเสมือนนั้น ได้รับความสนใจน้อยหรือได้รับความสนใจเฉพาะกลุ่ม เท่านั้น ทั้งหมดที่กล่าวมา อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้การตระหนักรู้ถึงประโยชน์ และความเสี่ยงของการนำเสนอข่าวโดยใช้กราฟิกเสมือน ยังคงมีไม่มากนักใน สังคมไทย

สำหรับการสร้างสรรค์กราฟิกเสมือนนั้นมีด้วยกัน 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนการพัฒนาความคิด (2) ขั้นตอนเตรียมงานก่อนการผลิต (3) ขั้นตอนการผลิต (4) ขั้นตอนหลังการผลิต (5) ขั้นตอนการออกอากาศ (6) ขั้นตอนหลังออกอากาศ และ (7) ขั้นตอนการประเมินผล (วิชชุดา ช่วยพิชัย, 2561) โดยในทุก ๆ ขั้นตอนการผลิต ย่อมต้องใช้ทรัพยากรมากมายเพื่อให้การ สร้างสรรค์ภาพกราฟิกเสมือนนั้นสมบูรณ์แบบและสามารถเผยแพร่ต่อ สาธารณชนได้ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ ต้นทุนที่เป็นเงิน และต้นทุนด้าน เวลาที่ต้องใช้ในการผลิต หากแต่ถ้าย้อนกลับไปพิจารณาถึงความเสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้นไปจนถึงประโยชน์สาธารณะที่แท้จริงแล้วนั้น ถือว่าเป็นการใช้ทรัพยากร ในการสร้างสรรค์กราฟิกเสมือนได้อย่างคุ้มค่าและก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ หรือไม่ นี่จึงเป็นอีกหนึ่งคำถามสำคัญที่กลุ่มผู้ศึกษาต้องการจะให้ผู้รับสารหรือ คนในสังคมตระหนักถึงประโยชน์และความเสี่ยงของการนำกราฟิกเสมือนมาใช้ ในการนำเสนอข่าวของสำนักข่าวในประเทศไทย

กราฟิกเสมือน เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยทำให้ภาพข่าวที่นำเสนอสู่ผู้ชมอยู่ ในระดับเสมือนจริงมากที่สุด ทำให้ผู้ชมเป็นมุมมองของบุรุษที่หนึ่งในเหตุการณ์ (First-hand participation) ผู้ชมจะมีความรู้สึกถึงประสบการณ์ร่วมทางจิตใจ และอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ดังกล่าว จากแนวคิด Sense of Presence และ

Immersion สามารถทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเสมือนอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นที่ถูกสร้างมาจากเทคโนโลยี แม้ว่าจะมีส่วนที่สามารถแยกแยะได้ถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้น แต่กราฟิกเสมือนที่สร้างขึ้นมานั้น สามารถสร้างผลกระทบทางความรู้สึกและจิตใจได้ สามารถดึงดูดผู้ชมให้เข้าไปมีประสบการณ์ที่ถูกห้อมล้อมจากความเป็นจริงที่แตกต่างโดยสิ้นเชิง (Uskali, Gynnild, Jones & Sirkkunen, 2021) และเนื่องด้วยมีความสมจริงมากเพราะเป็นภาพสามมิติที่สามารถมองเห็นได้ 360 องศาการนำเทคโนโลยีกราฟิกเสมือนมาใช้ประกอบการรายงานข่าวจึงอาจไม่ได้สร้างเพียงประโยชน์แต่อาจสามารถสร้างผลกระทบที่นำไปสู่ปัญหาในอนาคตได้เช่นเดียวกัน เช่น ปัญหาในเรื่องของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อาจเป็นการชี้้นำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือแม้แต่การสร้างความมั่งงายในเรื่องของสิ่งลึกลับให้แก่ประชาชนในสังคม เป็นต้น จากการที่กราฟิกเสมือน มีการจำลองสภาพแวดล้อมเสมือนจริงผ่านการนำเสนอข่าว อาจทำให้เกิดการบิดเบือนความจริงหรือสร้างสถานการณ์ที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงได้ การที่ผู้ชมมีความรู้สึกและอารมณ์ร่วมไปข่าวที่อาจมีการเล่าเกินจริงเนื้อหาที่รุนแรงหรือกระทบอารมณ์ อาจส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ชม เช่น กรณี Project Syria ที่มีการนำเสนอในงาน World Economic Forum ณ เมืองดาวอส ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อสร้างความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้ลี้ภัยซีเรีย และเพื่อให้ผู้นำโลกตระหนักถึงวิกฤตมนุษยธรรมในซีเรีย จากกรณีดังกล่าวผู้ชมที่มีโอกาสสัมผัสถึงประสบการณ์ร่วมอย่างลึกซึ้ง มีอารมณ์ร่วม แต่สามารถมองได้ทั้งมุมมองประโยชน์ที่ผู้ชมได้เกิดความตระหนักถึงเหตุการณ์ความรุนแรงนี้ แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง ถ้าหากสร้างภาพเสมือนที่เกินความเป็นจริง ก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตใจของผู้ชม และเป็นการสร้างสื่อที่บิดเบือนความเป็นจริงออกสู่สาธารณะ ดังนั้นสื่อควรมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางจิตใจของผู้ชมที่

อาจเกิดขึ้น โดยการนำเสนอข่าวสื่อควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้ชมจะได้รับอย่างแท้จริงเป็นหลัก มากกว่ายอดการเข้าชมหรือยอดการมีส่วนร่วมบนสื่อออนไลน์ (Uskali et al., 2021)

ในฐานะสื่อมวลชนที่เป็นผู้นำเสนอข่าวออกไปสู่สาธารณะ อาจจะต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย ข้อกำหนดคุณธรรมจริยธรรมของวิชาชีพสื่อสารมวลชนในการนำเสนอเนื้อหาที่มีการนำกราฟิกเสมือน มาใช้ประกอบการรายงานข่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง รวมถึงความตระหนักรู้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ในการเตรียมพร้อมและปรับตัวกับการนำกราฟิกเสมือน หรือเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และสร้างผลเสียต่อสังคมน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ อย่างเช่นแนวปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสื่อในต่างประเทศนั้น มีความคล้ายคลึงกับสื่อในประเทศไทย ในประเด็นความถูกต้องของเนื้อหาข่าว ความชัดเจนของแหล่งที่มา ความเป็นกลาง ความยุติธรรม ความรับผิดชอบต่อเนื้อหาที่นำเสนอ การเคารพสิทธิส่วนบุคคล และการป้องกันการลอกเลียนแบบ ผ่านการอ้างอิงเนื้อหา ในส่วนของแนวปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสื่อในต่างประเทศที่แตกต่างจากของสื่อในประเทศไทย คือ เรื่องของการคำนึงถึงผลกระทบของผู้ที่กล่าวถึงหรือผู้ชม โดยให้สื่อคำนึงถึงการใช้ภาพและเสียงที่มีความรุนแรงควรลดความรุนแรงของเนื้อหาข่าวผ่านการนำเสนอภาพที่มีการเบลอเนื้อหาที่อ่อนไหว และเสียงที่มีความรุนแรงผ่านการปรับลดระดับเสียง เพื่อก่อให้เกิดการรับชมที่สร้างผลกระทบในเชิงบวก สร้างความตระหนักรู้ มากกว่าการสร้างผลกระทบในเชิงลบจากการรับชม (The New York Time, 2025)

บทความวิชาการเรื่อง “Immersive Graphic : เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือหายนะของวงการสื่อไทย” จึงมุ่งเน้นการศึกษาและนำเสนอ

เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนกับการใช้กราฟิกเสมือนในการรายงานข่าว โดยมีกรณีศึกษาคือสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี โดยบทความวิชาการนี้มีความสำคัญทั้งในแง่มุมมองของการกำกับดูแลตนเองในฐานะผู้ผลิตและผู้ส่งสาร การกำกับดูแลสื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปจนถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมสื่อสาร เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ถึงประโยชน์และความเสี่ยงของการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้ ไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรายงานข่าว เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน รวมไปถึงเพื่อการสร้างสีสันและประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้รับสาร ว่าประโยชน์หรือผลดีที่เกิดขึ้นนี้อาจจะมาพร้อมกับความเสี่ยงหรือผลเสียที่คาดไม่ถึงจากการขาดความเข้าใจในสิทธิของผู้ที่กำลังถูกกล่าวถึงหรือรับชม ปัญหาทางด้านนโยบายการกำกับดูแลตนเองของสื่อที่อาจจะยังมีช่องโหว่ อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อการรักษาสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชนว่าแท้จริงแล้ว ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการนำเสนอข่าวผ่านภาพกราฟิกเสมือน นั้นคือผู้รับสารหรือสาธารณชนจริงหรือไม่ กลุ่มผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาถึงการนำเอากราฟิกเสมือน มาใช้ในการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี เนื่องจากเป็นทีวีดิจิทัลช่องแรก ๆ ที่นำเอาเทคโนโลยีภาพกราฟิกเสมือนมาใช้ในการนำเสนอข่าวในรายการ ไทยรัฐนิวส์โชว์ อีกทั้งยังได้รับรางวัลรายการข่าวยอดเยี่ยม จากสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในปีพ.ศ.2567 (ไทยรัฐออนไลน์, 2567) โดยกลุ่มผู้ศึกษาต้องการศึกษาและนำเสนอผ่านบทความวิชาการว่า สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี มีแนวทางในการนำเสนอข่าวด้วยภาพกราฟิกเสมือนอย่างไร และผู้รับสารมีความคิดเห็นต่อภาพข่าวเหล่านั้นอย่างไรบ้าง โดยเป็นการรวบรวมคลิปวิดีโอข่าวย้อนหลัง ที่มีการจำลองภาพเหตุการณ์โดยใช้เทคโนโลยีกราฟิกเสมือนในการนำเสนอข่าวจากช่องทางยูทูบ (YouTube) ที่มียอดผู้ชมสูงที่สุดจำนวน 10 คลิปวิดีโอ เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าคลิปวิดีโอที่ได้รับ

ความนิยมสูงสุดเหล่านี้นับว่าส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข่าวประเภทใด มีการนำเสนอที่ขัดต่อหลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้านใด และอย่างไรบ้าง และผู้รับสารมีการแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางใด เพื่อศึกษาถึงประโยชน์และความเสี่ยงของการนำเอาภาพกราฟิกเสมือนมาใช้ในการนำเสนอข่าวผ่านช่องทางทีวีดิจิทัลและช่องทางออนไลน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ว่าการนำเทคโนโลยีกราฟิกเสมือน (Immersive Graphic) มาใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอข่าวจำนวน 10 ข่าว ผ่านรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี ขัดต่อหลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้านใด และอย่างไรบ้าง โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน 9 ด้าน ตามหลักปฏิบัติของสภาการสื่อสารมวลชน ร่วมกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อทั้ง 10 ข่าวที่ได้คัดเลือกมา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นของผู้ชม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษา

1) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี เป็นสถานีโทรทัศน์แรก ๆ ของไทยที่มีการนำกราฟิกเสมือน มาใช้ประกอบการรายงานข่าวและได้พัฒนาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นสถานีโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัลการันตีคุณภาพในด้านการรายงานข่าวมากมาย ทั้งรางวัลด้านการนำเสนอข่าวภายใต้จริยธรรมและจรรยาบรรณ และรางวัลด้านการออกแบบคอมพิวเตอร์กราฟิกประกอบ

ข่าว กลุ่มผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นว่าสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวีเหมาะที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้

การคัดเลือกตัวอย่างข่าวที่นำมาวิเคราะห์ คัดเลือกจากเทปบันทึกภาพการรายงานข่าวในช่องทางยูทูบ THAIRATH TV Originals ที่มีการนำกราฟิกเสมือนมาใช้ประกอบการรายงานข่าว โดยคัดเลือกมาจาก Playlist “Immersive Graphic” จำนวน 10 คลิป ที่มียอดผู้รับชมสูงสุด ได้แก่

(1) ตาตายแล้วฟื้น ยมทูตบอกผิดตัว

เรื่องราวของตาแต่ ชายวัย 76 ปีที่ล้มลงจนหมดสติ หัวใจหยุดเต้นนาน 5 - 6 นาที ชาวบ้านจึงเรียกรถพยาบาลมาช่วยเหลือ โดยสันนิษฐานว่าตาแต่ น่าจะเสียชีวิต แต่ในเวลาต่อมาไม่นาน ตากลับฟื้นขึ้นมาเป็นปกติและเล่าว่า หลังหมดสติได้รู้สึกตัวครั้งแรกอยู่ในสถานที่แห่งหนึ่ง พร้อมกับผู้หญิง 1 คน และผู้ชายอีก 2 คน ที่มีหน้าตาคล้ายยมทูต จากนั้นผู้ชายคนดังกล่าวมาบอกตนว่า พามาผิดคน เพราะคนที่จะต้องมารับเป็นผู้หญิง แต่ชื่อแต่เหมือนกัน จากนั้นตาแต่ ฟื้นขึ้นมาในห้อง ICU และปัจจุบันมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี (THAIRATH TV Originals, 2562)

(2) ชาวปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว

เรื่องราวของชาวบ้านจังหวัดอุดรธานี ที่ปิดหมู่บ้านเพื่อทำพิธีจับผีปอบตามความเชื่อ โดยระหว่างทำพิธี ชาวบ้านเชื่อว่า มีผีปอบมาสิงร่างของยายคนหนึ่ง พระสงฆ์ที่มาร่วมพิธีจึงต้องช่วยเจรจากับผีปอบ พร้อมกับทำพิธีส่งวิญญาณผีปอบไปเกิดใหม่ โดยพิธีจับผีปอบครั้งนี้ เริ่มจากเมื่อ 20 ปีที่แล้ว มีหญิงชราคนหนึ่งได้ไปเรียนวิชาสมุนไพรรักษาโรคมะเร็งผิวหนัง พร้อมทั้งเรียนวิชาคุณไสยมนต์ดำด้วย แต่ต่อมามีปัญหายุ่งยาก เพราะไม่ได้เช่นไรให้คนไข้ตามที่ได้รับมา ทำให้ร่างกายซูบผอม อายากินแต่ของดิบและเสียชีวิตลง (THAIRATH TV Originals, 2563)

(3) ข้าวเปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภูตะเกาทอง

เรื่องราวที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดอุดรธานี ไปพบศพนายสกลิต์ ยานาค(ชายผู้ห่มผ้าขาว ถือศีล เตรียมพร้อมจะบวชอุปสมบท) ที่เดินหายตัวเข้าไปในป่าหลังค้นหาหลายวันและพบว่าถูกคอเสียชีวิตได้ต้นไม้ ซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าที่หาตัวเจอ เนื่องจากทำพิธีเปิดป่าเมืองลับแล เพราะก่อนหน้านี้มีนักท่องเที่ยวเดินหลงเข้าไปในป่าแล้วออกมาได้ พร้อมเล่าเรื่องเมืองลับแลให้ฟัง ประกอบกับเจ้าอาวาสที่เคยฝันเรื่องพญานาคและเมืองลับแล (THAIRATH TV Originals, 2563)

(4) ข่านายพลปิ่นตุ! ยิ่งในศาลตาย 3 เจ็บ 2

เรื่องราวเหตุการณ์ยิ่งกันในห้องพิจารณาคดีหน้าบัลลังก์ศาลจังหวัดจันทบุรี สืบเนื่องมาจากคดีมรดกที่ดินที่มีการฟ้องร้องกันยาวนานถึง 10 ปี โดยผู้ที่ก่อเหตุเป็นอดีตพลตำรวจ ซึ่งฝ่ายจำเลยมีปัญหาที่ดินกับโจทก์ โดยในเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้มีผู้เสียชีวิต 3 ราย และบาดเจ็บ 2 ราย (THAIRATH TV Originals, 2562)

(5) ข้าวฝัวเก่าทำใจ เตรียมบวชตลอดชีวิต

เรื่องราวของภรรยา นายชัยณรงค์ ที่หายออกไปจากบ้านที่จังหวัดอุดรธานี ก่อนจะเดินทางกลับมาพร้อมสามีใหม่และสารภาพว่าหนีไปกับสามีใหม่ที่แอบคบกันมา 3 ปีแล้ว โดยนายชัยณรงค์บอกว่ายินดีด้วย ตนทำดีที่สุดแล้ว ไม่โกรธ ไม่เกลียดแต่จะบวชตลอดชีวิตเพราะเคยบนบานศาลกล่าวเอาไว้ (THAIRATH TV Originals, 2563)

(6) ข้าวรุ่มตึบตร.นวม! หลังวิสามัญหนุ่มมุขอ้ายยา

เหตุการณ์ปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่และชาวบ้าน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ กว่า 200 คน หลังไม่พอใจเจ้าหน้าที่ตำรวจที่วิสามัญหนุ่มมุขอ้ายยา

ยาเสพติด โดยการเข้าไปรวมกระทืบ ไข่ม้อยและหินทุบเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ได้รับบาดเจ็บและมีอาการสาหัส (THAIRATH TV Originals, 2562)

(7) ข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าขี้จุดอุ้มพี่ชายผู้พิพากษา

ตำรวจกองบังคับการปราบปราม ควบคุมผู้ต้องหา 3 ราย ในคดีอุ้มฆ่าพี่ชายผู้พิพากษาซึ่งเป็นเจ้าของสำนวนคดีโอนหุ้นเสียช่วงขี้ไปขี้จุดทำแผนประกอบคำรับสารภาพ และจำลองบทสนทนาที่คนร้ายโทรมาข่มขู่ผู้พิพากษาว่าหากยังทำคดีนี้ต่อไป จะฆ่าพี่ชายทันที (THAIRATH TV Originals, 2563)

(8) ข่าวหลอน พวงรับจ้าง 22 ล้อบรรทุกทรายมีศพแถม

เรื่องราวของคนขับรถบรรทุกพวงรับจ้างขนทรายจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปส่งโรงงานปูนคอนกรีต ที่จังหวัดชุมพร เมื่อถึงปลายทางได้ยกดัมพ์เพื่อเททรายลง ปรากฏเจศพถูกฝังมาในทรายด้วย ต่อมาทราบภายหลังว่าผู้ตายได้แอบขึ้นไปบนรถ ก่อนจะเสียชีวิต (THAIRATH TV Originals, 2563)

(9) ข่าวฆาตกรโหด!บุกแทง ตร.เตือนเจ้าโลกดับค่าน้ำ

เหตุฆาตกรรมโหดที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่คนร้ายบุกเข้าไปแทงสารวัตรปราบปราม สภ.ร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายในบ้านพักกว่า 20 แผล และเตือนอัยยะเทศ จนเสียชีวิตคาที่ (THAIRATH TV Originals, 2563)

(10) ข่าวค้นหาทีมฟุตบอลนักเรียนติดถ้ำหลวง 13 คน

ภารกิจการค้นหาและช่วยเหลือทีมฟุตบอลเยาวชน “หมูป่าอะคาเดมี” 13 คน ที่หายเข้าไปในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย และไม่สามารถออกมาได้ (THAIRATH TV Originals, 2561)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน 9 ด้าน (ตรุณี หิรัญรักษ์ และคณะ, 2558) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- (1) คุณธรรม จริยธรรมด้านความจริง ความถูกต้อง
- (2) คุณธรรม จริยธรรมด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- (3) คุณธรรม จริยธรรมด้านความยุติธรรม
- (4) คุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและ
สาธารณชน
- (5) คุณธรรม จริยธรรมด้านการอ้างอิงแหล่งที่มา
- (6) คุณธรรม จริยธรรมด้านความสุภาพ ซื่อสัตย์ สุจริต
- (7) คุณธรรม จริยธรรมด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
และสิทธิส่วนบุคคล
- (8) คุณธรรม จริยธรรมด้านความเป็นอิสระของวิชาชีพ และรักษาไว้
ซึ่งเกียรติ ศักดิ์ศรีของวิชาชีพสื่อสารมวลชน
- (9) คุณธรรม จริยธรรมด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม
จากนั้นนำมาสร้างเป็นตารางสรุปการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้
หลักเกณฑ์คุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนแต่ละด้านมาจำแนกคลิป
ว่าเข้าข่ายหรือไม่เข้าข่ายการผิดคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน ด้าน
ใดบ้าง

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรับชมเทปบันทึกภาพการรายงานข่าวที่ได้
คัดเลือกมาทั้ง 10 คลิป เพื่อมาจำแนกว่าแต่ละคลิปเข้าข่ายการไม่ปฏิบัติตาม
หลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้านใดบ้าง ซึ่งใช้หลักเกณฑ์ตาม
คำนิยามของคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ 9
ด้าน ดังนี้

(1) **คุณธรรม จริยธรรมด้านความจริง ความถูกต้อง** หมายถึง การรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง มีความเที่ยงตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หลีกเลี่ยงการคาดเดาในการนำเสนอข่าว

(2) **คุณธรรม จริยธรรมด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ** หมายถึง การรายงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน นำเสนออย่างไม่ฝักฝ่ายใด

(3) **คุณธรรม จริยธรรมด้านความยุติธรรม** หมายถึง การรายงานที่ปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ อย่างยุติธรรม หากเป็นความขัดแย้งต้องเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างสมดุล

(4) **คุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและสาธารณชน** หมายถึง การปกปิดชื่อ สกุล รูปร่าง ลักษณะ และสถานะของแหล่งข่าว รวมถึงข้อมูลสำคัญที่แหล่งข่าวประสงค์ให้ปกปิด เว้นแต่จะได้รับความยินยอม

(5) **คุณธรรม จริยธรรมด้านการอ้างอิงแหล่งที่มา** หมายถึง ในการนำเสนอข่าวต้องมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล หรือภาพ ซึ่งต้องมีความน่าเชื่อถือ และสามารถพิสูจน์ได้ชัดเจน

(6) **คุณธรรม จริยธรรมด้านความสุภาพ ซื่อสัตย์ สุจริต** หมายถึง การรายงานข่าวที่ใช้วิธีการสุภาพ ไม่มีการดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น พร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพสื่อสารมวลชน

(7) **คุณธรรม จริยธรรมด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคล** หมายถึง การไม่ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว เคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส ไม่ซ้ำเติมความทุกข์หรือโศกนาฏกรรม

(8) คุณธรรม จริยธรรมด้านความเป็นอิสระของวิชาชีพ และ รักษาไว้ซึ่งเกียรติ ศักดิ์ศรีของวิชาชีพสื่อสารมวลชน หมายถึง การยึดมั่น จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ประพฤติปฏิบัติการณ์ใดที่ทำความเสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ และรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพการนำเสนอข่าว

(9) คุณธรรม จริยธรรมด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรม อันติงาม หมายถึง การระมัดระวังในการนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารให้อยู่ใน ขอบเขตขนบธรรมเนียม ประเพณี ศีลธรรมอันดี ไม่ให้ประชาชนหลงเชื่อสิ่งม ง่าย รวมถึงรวบรวมความคิดเห็นของผู้ชมจากตัวอย่างข่าวที่คัดเลือกมาทั้ง 10 คลิปเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ระยะเวลาของเนื้อหาข่าว

งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมเนื้อหาข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ในการรายงานข่าว ทางสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวีตั้งแต่ปี พ.ศ.2557-2567

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นพบว่า คลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ทั้งหมด 10 คลิปข่าว มีคลิปที่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน เพียง 1 คลิป ได้แก่ ข่าวค้นหาทีมฟุตบอลนักเรียนติดถ้ำหลวง 13 คน และคลิป ข่าวที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน 9 คลิป ได้แก่ ข่าวตายแล้วฟื้น ข่าวมทูตบอกผิดตัว, ข่าวปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว, ข่าวรูมตีบตร.นำม! หลังวิสามัญหนุ่มมุเซอคำยา, ข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าชี้จุดอุ้ม พี่ชายผู้พิพากษา, ข่าวหลอนพ่วงรับจ้าง 22 ล้อบรรทุกทรายมีศพแถม, ข่าว ฆาตรกรโหด! บุกแทง ตร.เตือนเจ้าโลกดับคาบ้าน, ข่าวนายพลปืนดู ยิงในศาล ตาย 3 เจ็บ 2, ข่าวผัวเก่าทำใจเตรียมบวชตลอดชีวิต และข่าวเปิดตำนานเมือง ลับแล หลังวัดภูตะเภาทอง

ภาพที่ 1 คลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2561)

ข่าวค้นหาทีมฟุตบอลนักเรียนติดถ้ำหลวง 13 คน

การนำเสนอข่าวนี้ได้มีการใช้กราฟิกเสมือน อธิบายถึงโครงสร้างภายในพื้นที่ถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน ทั้งเรื่องระยะทาง ระดับน้ำ และจุดเนินดินที่คาดว่าทีมฟุตบอลอยู่ ตลอดจนการคาดการณ์พื้นที่ในภาพรวม ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปช่วยเหลือทีมฟุตบอลที่ติดถ้ำ และทำให้ประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ เห็นภาพและเข้าใจถึงเส้นทางและระยะทางภายในถ้ำหลวง เพื่อตอบคำถามว่าเหตุใดภารกิจกู้ภัยในครั้งนี้นี้ถึงมีความยากลำบากกว่าเหตุการณ์กู้ภัยอื่น ๆ ซึ่งไม่มีส่วนใดที่ไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน เนื่องจากการอธิบาย คาดการณ์ถึงสถานที่ แม้ว่าการนำเสนออาจไม่ได้มีข้อมูลพื้นที่ภูมิศาสตร์อย่างแน่ชัดก็ตาม

ภาพที่ 2 คลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2562)

คลิปข่าวจำนวน 9 คลิป ที่ไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน โดยรายละเอียดของการใช้กราฟิกเสมือนไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน ตามหลักปฏิบัติของสภาการสื่อสารมวลชนใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคลมากที่สุดจำนวน 7 คลิป คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและสาธารณชนจำนวน 5 คลิป คิดเป็นร้อยละ 25 ด้านความจริง ความถูกต้อง จำนวน 3 คลิป คิดเป็นร้อยละ 15 ด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะจำนวน 3 คลิป คิดเป็นร้อยละ 15 และด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม จำนวน 2 คลิป คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 คลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน

การไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน	จำนวน (ชิ้น)
ด้านความจริง ความถูกต้อง	3
ด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ	3
ด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและสาธารณชน	5
ด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคล	7
ด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม	2

หมายเหตุ คลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนมีทั้งหมด 9 ชิ้น

สำหรับคลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือนที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนในแต่ละด้าน พบว่า **ด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคล** พบใน คลิปข่าวฆาตกรโหด!บุกแทง ตร.เหียนเจ้าโลกดับคาบ้าน ข่วนายพลป็นดู! ยิ่งในศาลตาย 3 เจ็บ 2 ขวามุมตึบตร.

น่วม! หลังวิสามัญหนุ่มมุเซอค้ายา ข้าวคุมแก๊งอ้อมฆ่าชี้จุดอ้อมพี่ชายผู้พิพากษา ข้าว
หลอนพ่วงรับจ้าง 22 ล้อบรรทุททรายมีศัพแถม ข้าวปิดหมุ่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว
และข้าวผัวเก่าทำใจ เตรียมบวชตลอดชีวิต

ด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและสาธารณชน พบใน คลิปข่าว
ตาดตายแล้วพิน ยมทูตบอกผิดตัว ข้าวปิดหมุ่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว ข้าว
รุมตีบตร.น่วม! หลังวิสามัญหนุ่มมุเซอค้ายา ข้าวคุมแก๊งอ้อมฆ่าชี้จุดอ้อมพี่ชาย
ผู้พิพากษา และข้าวหลอน พ่วงรับจ้าง 22 ล้อบรรทุททรายมีศัพแถม

ด้านความจริง ความถูกต้อง พบใน คลิปข่าวตาดตายแล้วพิน ยมทูต
บอกผิดตัว ข้าวปิดหมุ่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว และข้าวเปิดตำนานเมืองลับแล
หลังวัดภูตะเกาทอง

ด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ พบใน คลิปข่าวนาย
พลปันดู ยิงในศาลตาย 3 เจ็บ 2 ภูตะเกาทอง

ด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม พบใน คลิปข่าว
ตาดตายแล้วพิน ยมทูตบอกผิดตัว และข้าวปิดหมุ่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว

ตารางที่ 2 คลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม
จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน โดยจำแนกตามจริยธรรม

คลิปข่าวที่มี Immersive Graphic	ไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน ในการใช้ Immersive Graphic				
	ความจริง ความ ถูกต้อง	การปฏิบัติ หน้าที่เพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ	ความ รับผิดชอบต่อ แหล่งข่าวและ สาธารณชน	สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ และ สิทธิส่วนบุคคล	การรักษาไว้ ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรม อันดีงาม
ข่าวตาดตายแล้วพิน ยมทูตบอกผิดตัว	✓		✓		✓
ข้าวปิดหมุ่บ้านจับ ผีปอบ 19 ตัว	✓		✓	✓	✓

คลิปข่าวที่มี Immersive Graphic	ไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชน ในการใช้ Immersive Graphic				
	ความจริง ความ ถูกต้อง	การปฏิบัติ หน้าที่เพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ	ความ รับผิดชอบต่อ แหล่งข่าวและ สาธารณชน	สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ และ สิทธิส่วนบุคคล	การรักษาไว้ ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรม อันดีงาม
ข่าวรูมดับตร.นำม! หลัง วิสามัญหนุ่มมุเซอ์ค้ายา			✓	✓	
ข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าซีจุดอุ้ม พี่ชายผู้พิพากษา			✓	✓	
ข่าวหลอน พวงรับจ้าง 22 ล้อบรรทุกทรายมีศพ แถม			✓	✓	
ข่าวเปิดตำนานเมืองลับ แล หลังวัดภูตะเกาทอง	✓	✓			
ข่าวนายพลป็นดู ยิ่งใน ศาลตาย 3 เจ็บ 2		✓		✓	
ข่าวผ่าผ่าทำใจ เตรียม บวชตลอดชีวิต		✓		✓	
ข่าวฆาตกรโหดบุกแหง ดร.เดือนเจ้าโลกดับคา บ้าน				✓	

สำหรับรายละเอียดของคลิปข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้อง
กับหลักคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนของสภาการสื่อสารมวลชน ในแต่
ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรมด้านความจริง ความถูกต้อง

คุณธรรม จริยธรรมด้านความจริง ความถูกต้อง หมายถึง การรายงาน
ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง มีความเที่ยงตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และหลีกเลี่ยงการ
คาดเดาในการนำเสนอข่าว อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีคลิปข่าวที่มี
การใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านนี้จำนวน

3 คลิปข่าว ได้แก่ ข่าวตาดายแล้วฟัน ยมทูตบอกผิดตัว, ข่าวปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว และข่าวเปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภูตะเกาทอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ข่าวตาดายแล้วฟัน ยมทูตบอกผิดตัว

การนำเสนอข่าวนี้ เป็นนำเสนอความฝันหรือเรื่องราวในความคิด หลังหมดสติของคุณตาคนหนึ่ง ที่บอกเล่าว่ายมทูตมารับผิดตัว ทำให้ตนยังไม่เสียชีวิตและฟื้นคืนมาใช้ชีวิตได้อีกครั้ง ซึ่งความฝันแม้จะเกิดขึ้นจริง แต่เรื่องราวที่เกิดขึ้นในฝันนั้นเป็นความเชื่อในสิ่งลึกลับไม่ใช่ข้อเท็จจริง หรือเป็นสิ่งที่พิสูจน์หรือตรวจสอบไม่ได้ในทางวิทยาศาสตร์ ประกอบกับการนำเสนอข่าวครั้งนี้ นอกจากจะจำลองภาพเหตุการณ์ความฝันด้วยกราฟิกเสมือน ที่ทำให้เห็นรายละเอียดของความฝันคุณตาอย่างชัดเจนแล้ว ผู้ประกาศก็ยังเล่าข่าวเสมือนเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงและเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย ซึ่งทั้งหมดต่างตอกย้ำว่าเป็นการนำเสนอข่าวที่ไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมด้านความจริงและความถูกต้อง

ภาพที่ 3 คลิปข่าวตาดายแล้วฟัน ยมทูตบอกผิดตัว

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2562)

2) ข่าวกบฏบ้านจับผีปอบ 19 ตัว

ข่าวนี้น่าจะมีพิธีไล่ปอบเกิดขึ้นจริง แต่จุดเริ่มต้นของพิธีเป็นเรื่องราวความเชื่อในสิ่งลึกลับ ไสยศาสตร์และเป็นที่พิสูจน์ไม่ได้ทางวิทยาศาสตร์ว่าผีปอบมีจริงหรือไม่ แม้จะบอกว่าเป็นความเชื่อที่ชาวบ้านเชื่อกันมาอย่างยาวนานและเป็นความเชื่อส่วนบุคคลก็ตาม การที่ไทยรัฐนำเสนอข่าวนี้นี้ด้วยกรรฟิคมเหมือน ก็ยังจะตีแผ่ความเชื่อออกไปในวงกว้าง ผู้ชมที่ไม่มีวิจรรณญาณในการรับชมก็อาจจะหลงเชื่อเรื่องนี้ได้ง่าย ซึ่งถือเป็นการเข้าข่ายการนำเสนอข่าวที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านความจริงและความถูกต้อง

ภาพที่ 4 คลิปข่าวกบฏบ้านจับผีปอบ 19 ตัว

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

3) ข่าวเปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภูตะเกาทอง

นำเสนอเรื่องราวเหตุการณ์ความเชื่อของชาวบ้าน โดยเฉพาะเรื่องลึกลับและไสยศาสตร์ออกมาให้เห็นภาพมากขึ้น แม้ว่าเหตุการณ์ที่มีการยืนยันและพิสูจน์ได้จริง มีเพียงเรื่องราวของการพบศพนายสถิตย์ที่ถูกคอเสียชีวิตได้ต้นไม้นั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านความจริงและความถูกต้อง เพราะเรื่องราวหรือจุดเริ่มต้นของเรื่องเล่าเป็นสิ่งที่ไม่ใช่

ข้อเท็จจริงและพิสูจน์ไม่ได้ทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นไม่ควรนำเสนอข่าวนี้ด้วย กราฟิกเหมือน เพราะข่าวควรนำเสนอแค่ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงและถูกต้องเท่านั้น แต่ทั้งนี้สามารถต่อยอดการนำเสนอรูปแบบนี้ในรายการวาไรตี้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเล่าหรือความเชื่อ ก็อาจจะสร้างความประทับใจให้กับผู้ชม แทนการใช้ในรายการข่าวที่ควรมีความน่าเชื่อถือ

ภาพที่ 5 คลิปข่าวเปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภูตะเกาทอง

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

2. คุณธรรม จริยธรรมด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ

คุณธรรม จริยธรรมด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การรายงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน นำเสนออย่างไม่ ผักฝ้ายโต อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้พบว่ามีการใช้ กราฟิก เหมือน ที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านนี้ จำนวน 3 คลิปข่าว ได้แก่ ขาวนายพลปันดู ยิ่งในศาลตาย 3 เจ็บ 2, ขาวผัวเก่าทำใจ เตรียมบวช ตลอดชีวิต และขาวเปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภูตะเกาทอง โดยมี รายละเอียดดังนี้

1) ข่าวนายพลปืนดู่ ยิงในศาลตาย 3 เจ็บ 2

การแสดงภาพกราฟิกเสมือน เกี่ยวกับเหตุการณ์อาชญากรรม ที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงเป็นฉากๆ โดยระบุเจาะจงตัวบุคคลผู้ก่อเหตุ และ ผู้เสียชีวิตอย่างละเอียด ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนโดยรวม คล้ายดาบสองคมที่ด้านหนึ่งแสดงความจริงเกี่ยวกับข่าวความรุนแรงของบุคคลที่สร้างความเสียหายต่อสังคม แม้จะเป็นเครื่องเตือนใจให้กับผู้ชมได้ แต่ซ้ำร้ายและส่งผลร้ายแรงกว่านั้น คือ อาจจะนำไปสู่พฤติกรรมการลอกเลียนแบบการใช้ความรุนแรงหรืออาจนำไปสู่การก่ออาชญากรรมซ้ำด้วยวิธีเดียวกันในอนาคต

ภาพที่ 6 คลิปข่าวนายพลปืนดู่ ยิงในศาลตาย 3 เจ็บ 2

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2562)

2) ข่าวผ่าเก้าอี้เตรียมบวชตลอดชีวิต

นำเสนอภาพกราฟิกเสมือนในเรื่องส่วนตัวของครอบครัวหนึ่งในสังคม แม้จะเป็นการสะท้อนสังคมในมุมหนึ่ง แต่กลับเป็นการตอกย้ำปัญหาชีวิตของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ทำให้ข่าวกลายเป็นละคร ซึ่งเป็นการนำเสนอข่าวในทำนองชวนเชื่อหรือเร้าอารมณ์ให้คนสนใจในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ขณะเดียวกันมองได้ว่าประเด็นนี้อาจจะมีกลุ่มคนที่

สนใจจำนวนหนึ่ง การช่วยปลูกเราให้ผู้คนมาสนใจด้วยภาพเสมือนจริง ก็อาจนำมาซึ่งยอดการรับชมจำนวนมาก ที่สร้างรายได้ให้กับไทยรัฐ ซึ่งอาจจะสะท้อนมุมมองหนึ่งได้ว่าเป็นการรายงานเพื่อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

ภาพที่ 7 คลิปข่าวผัวเก่าทำใจ เตรียมบวชตลอดชีวิต

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

3) ข่าวเปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภูตะเกาทอง

การนำเสนอเรื่องนี้อาจคล้ายละครหรือเรื่องเล่าที่ไม่ได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่เป็นเรื่องราวความเชื่อของคนกลุ่มหนึ่งที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ในทางวิทยาศาสตร์ สิ่งที่เราควรทำคือการบอกให้ประชาชนผู้รับสารควรมีวิจารณญาณในการรับชม แต่ผู้ประกาศกลับใช้วิธีการเล่าเรื่องเสมือนว่าเป็นเรื่องจริง มีหลักฐานยืนยันชัดเจน แต่ท้ายที่สุดแล้วสังคมอาจไม่ได้รับประโยชน์อะไรจากการนำเสนอข่าวนี้

3. คุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและ สาธารณชน

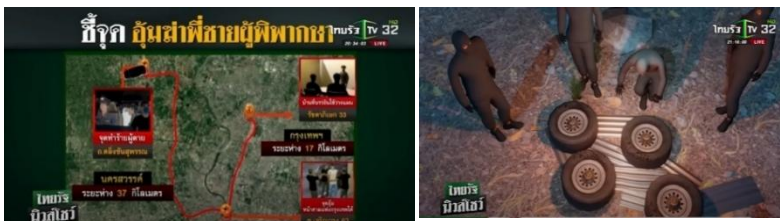
คุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและ
สาธารณชน หมายถึง การปกปิดชื่อ สกุล รูปร่าง ลักษณะ และสถานะของ
แหล่งข่าว รวมถึงข้อมูลสำคัญที่แหล่งข่าวประสงค์ให้ปกปิด เว้นแต่จะได้รับ
ความยินยอม และการรายงานข่าวควรนำเสนอในประเด็นที่มีประโยชน์แก่
สาธารณชน ขณะเดียวกันหากข้อมูลที่น่าเสนอผิดต้องรีบดำเนินการแก้ไข
อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้พบว่ามีการใช้กราฟิกเสมือนที่ไม่
สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านนี้จำนวน 5 คลิปข่าว ได้แก่ ข่าวตา
ตายแล้วฟื้น ยมทูตบอกผิดตัว ข่าวปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว ข่าวรุมตัก
ตำราจวนว่! หลังวิสามัญหนุ่มมุเซอค์ายา ข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าชี้จุดอุ้มพี่ชาย
ผู้พิพากษา และข่าวหลอน ฟังรับจ้าง 22 ล้อบรรทุกทรายมีศพแถม โดยมี
รายละเอียดดังนี้

1) ข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าชี้จุดอุ้มพี่ชายผู้พิพากษา

การรายงานข่าวนี้นับเสมือนการจำลองบทบาทสมมติสื่อวางบทบาท
เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำลองการทำแผนการลงมือก่อเหตุของผู้ต้องหา พร้อม
ทั้งนำบทสนทนาทางโทรศัพท์ที่เกิดขึ้นของคดีดังกล่าวมาเผยแพร่ให้
สาธารณชนได้รับรู้ในวงกว้าง ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวค่อนข้างมีความละเอียดอ่อน
และในขณะเดียวกันก็ไม่ได้มีการนำเสนอคำให้สัมภาษณ์ของผู้ก่อเหตุที่อาจมี
เหตุผลลงใจการก่อเหตุที่ละเอียดอ่อน มีเพียงการนำเสนอภาพกราฟิกเสมือน
จำลองขั้นตอนลำดับเหตุการณ์การอุ้มฆ่า ในการนำเสนอข่าวที่ไม่ครอบคลุมนี้
สามารถนำไปสู่การตัดสินของผู้ชมที่ยังไม่ได้รับข้อมูลรอบด้าน รวมถึงการสร้าง
ความเกลียดชังของผู้คนในสังคม ดังตัวอย่างความคิดเห็นของผู้ชม “เหี้ยมเกิน

มนุษย์พวกสัตว์นรกกลุ่มนี้ ไม่สมควรขังคุกหรือให้มีโอกาสออกมาสู่โลกภายนอก” หรือ “คนพวกนี้น่ากลัวจริงๆ อย่าให้ประกันตัวนะ” เป็นต้น

ภาพที่ 8 คลิปข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าซีจู้ดอุ้มพี่ชายผู้พิพากษา

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

2) ข่าวหลอน พ่วงรับจ้าง 22 ล้อบรรทุกทรมานมีศพแถม

ภาพกราฟิกเสมือนในข่าวนี้ แสดงถึงการจำลองการคาดการณ์ที่มาของผู้เสียชีวิตบนรถบรรทุกขนทราย โดยผู้ประกาศข่าวใช้เวลาในการเล่าข่าวนี้ค่อนข้างนาน อีกทั้งยังเล่าข่าวด้วยอรรถรสความบันเทิงมากเกินไป อาจไม่เหมาะสมกับข่าวในลักษณะที่มีเหตุเศร้าสลดเช่นนี้ การนำเสนอดังกล่าวเปรียบเสมือนการไม่ให้เกียรติผู้เสียชีวิตและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่สามารถปกป้องสิทธิของตัวเองได้ด้วย ซึ่งสะท้อนผ่านความคิดเห็นของผู้ชม เช่น “จากที่เจอ่านข่าวเจอศพคนกลายเป็นศพหมาเลยพวกมึง อ่านข่าวได้บันเทิงมาก” “พยายามจะขายแอร์ไหม่มากไป กว่าจะสรุปเข้าประเด็นได้แต่ก็ไม่สรุปอยู่ดี ไปยังงัยมายังงี มีใครเกี่ยวข้อง หรือต้องมียบทเรียนเตือนใจมัย ก็ไม่มี” เป็นต้น

ภาพที่ 9 คลิปข่าวลอน ฟังรับจ้าง 22 ล้อบรรทุกทรายมีศพแถม

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

4. คุณธรรม จริยธรรมด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม

คุณธรรม จริยธรรมด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม หมายถึง การระมัดระวังในการนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารให้อยู่ในขอบเขต ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศีลธรรมอันดี ไม่ให้ประชาชนหลงเชื่อสิ่งมกมาย เช่น การรายงานไม่ควรส่งเสริมเรื่องโชคลาง หรือเรื่องที่ขัดต่อหลักศาสนา คำนึงต่อ สาธารณะไม่นำไปสู่ความเกลียดชังระหว่างคนในสังคม อย่างไรก็ตามในการศึกษา ครั้งนี้พบว่ามียุติข่าวที่มีการใช้กราฟิกเสมือน ที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านนี้จำนวน 2 คลิปข่าว ได้แก่ ข่าวตาดตายแล้วฟื้น ยมทูตบอกผิดตัว และข่าวปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ข่าวตาดตายแล้วฟื้น ยมทูตบอกผิดตัว

การนำเสนอข่าวนี้มีกราฟิกเสมือน นำมาจำลองสถานการณ์ใน ความคิดหลังหมดสติของคุณตาคนหนึ่ง ที่บอกเล่าว่ายมทูตมารับผิดตัว ซึ่งสิ่งที่ เล่ามาเป็นเพียงความฝันไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นจริง ไม่สามารถพิสูจน์ในทาง วิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งการนำเสนอข่าวดังกล่าวไม่มีข้อความ “เป็นความเชื่อ ส่วนบุคคล โปรดใช้วิจารณญาณ” ขึ้นเตือนขณะรับชม มีเพียงคำพูดของ ผู้ประกาศข่าวเท่านั้น เปรียบเสมือนการเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ผู้ชมติดตาม

เรื่องดังกล่าวได้ เพราะผู้ชมมีความหลากหลาย ทั้งเรื่อง เพศ อายุ การศึกษา สภาพแวดล้อม และความสามารถในการแยกแยะหรือมีวิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์ข่าวสารได้ไม่เท่ากัน สะท้อนให้เห็นถึงเจตนาในการส่งเสริมความเชื่อในสิ่งมโนหรือสิ่งที่ไม่เหมาะสมต่อประชาชนของสื่อมวลชน

2) ชาวปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว

นำเสนอข่าวความเชื่อไสยศาสตร์และสิ่งลึกลับ จำลองเหตุการณ์สาเหตุที่ชาวบ้านถูกผีปอบหลอก ร่วมกับการนำเสนอภาพคลิปเหตุการณ์ของการทำพิธีกรรมไล่ผีปอบ ซึ่งการนำเสนอดังกล่าวเป็นการส่งเสริมความเชื่อที่ไม่เหมาะสม แม้ว่าการนำเสนอพิธีกรรมเป็นสถานการณ์จริงและเป็นวัฒนธรรมที่มีการส่งต่อมาหลายรุ่น แต่ยังไม่ใช่ว่าสิ่งที่พิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์อย่าง เป็นรูปธรรม เป็นเพียงการสร้างขวัญกำลังใจให้คนในหมู่บ้านเท่านั้นและแม้จะมีคำเตือน “เป็นความเชื่อส่วนบุคคล โปรดใช้วิจารณญาณ” แต่การนำเสนอข่าว ยังคงเป็นการเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ผู้ชมติดตามหรือเชื่อในสิ่งที่อาจจะไม่สามารถพิสูจน์ได้

5. คุณธรรม จริยธรรมด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคล

คุณธรรม จริยธรรมด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคล หมายถึง การไม่ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว เครื่องครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรีและผู้ด้อยโอกาส ไม่ซ้ำเติมความทุกข์หรือโศกนาฏกรรม เช่น การรายงานเหตุการณ์ร้ายแรงกระทบจิตใจผู้รับสาร ต้องชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิในการแสดงออก สิทธิในการรับรู้ข่าวสาร และหน้าที่ของสื่อมวลชน ต้องตระหนักถึงความอ่อนไหวของผู้รับชมบางกลุ่ม ในการนำเสนอเนื้อหา ภาพและเสียง อาจชักจูงผู้รับชมที่เป็นเด็กและเยาวชนไปในทางที่ผิด อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีคลิปข่าวที่มีการใช้

Immersive Graphic ที่ไม่สอດคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมด้านนี้ จำนวน 7 คลิปข่าว ได้แก่ ข่าวฆาตกรโหด!บุกแหง ตร.เฌือนเจ้าโลกดัดคาศาน ข่านายพลปันดู! ยิงในศาลตาย 3 เจ็บ 2 ข่าวกุมดัดบตร.นวม! หลังวิสามัญหน่มมุเชอค้ายา ข่าวกุมแก้งอุมฆ่าซีจูดอุมพีชายผู้พิพากษา ข่าวกหลอน พ่วงรับจ้าง 22 ล้อ บรรทุกทรายมีศัพแลม ข่าวกปิดหมู่บ้านจับฝีปอบ 19 ตัว และข่าวกฝัวเก่าทำใจเตรียมบวชตลอดชีวิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ข่าวกฆาตกรโหด!บุกแหง ตร.เฌือนเจ้าโลกดัดคาศาน

ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมนี้ ได้นำภาพกราฟิกเสมือนมาจำลองเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้เสียชีวิตและการข่มขู่ต่อสาธารณะ โดยการนำเสนอข่าวนี้ นอกจากการเล่าข่าวโดยมีการใช้คลิปการแกะรอยผู้ต้องหา และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเพียงพอต่อการสร้างความเข้าใจของผู้ชมในการรับสาร แต่ยังมีการนำเสนอภาพกราฟิกเสมือนแสดงบริเวณที่ร่างกายโดนทำร้าย เปรียบเสมือนเป็นการตอกย้ำความเจ็บปวดของครอบครัวผู้เสียชีวิต และสร้างความอับอาย เนื่องจากเหตุการณ์นี้เกิดจากประเด็นความสัมพันธ์เชิงชู้สาว พร้อมกับเป็นการนำเสนอความรุนแรงที่ไม่ตระหนักถึงกลุ่มผู้ชมที่สามารถถูกชักจูงไปในทิศทางที่ผิดได้ง่าย สะท้อนผ่านตัวอย่างความคิดเห็น เช่น “นับถือผู้ก่อเหตุ ฟ้าทำให้เป็นอย่าง สุดยอดจริงๆ” และ”คนที่สะกตคำว่าพอไม่เป็น ไม่ควรมีชีวิตอยู่” เป็นต้น

ภาพที่ 10 คลิปข่าวฆาตกรโหด!บุกแหง ตร.เฌือนเจ้าโลกดัดคาศาน

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

2) ข่านายพลปันดู! ยิ่งในศาลตาย 3 เจ็บ 2

นำเสนอกราฟิกเสมือนอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงอย่างละเอียดชัดเจน ระบุตัวบุคคลทั้งผู้เสียชีวิตและผู้ก่อเหตุนั้น อาจส่งผลเสียต่อครอบครัวผู้เสียชีวิตและผู้รับชม ทั้งนี้ในการรายงานข่าว ควรรายงานแบบภาพกว้างไม่ควรนำภาพเหตุการณ์ความสูญเสียมาออกอากาศซ้ำแล้วซ้ำอีกเปรียบเสมือนเป็นการตอกย้ำความสูญเสียและความเจ็บปวดที่อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจผู้รับสารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้สื่อควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ถึงความสมเหตุสมผลในการนำเสนอข่าวที่มีความละเอียดอ่อนแบบนี้ให้มากขึ้น

ภาพที่ 11 คลิปข่านายพลปันดู! ยิ่งในศาลตาย 3 เจ็บ 2

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2562)

3) ข่าวกุมแก๊งอุ้มฆ่าชี้จุดอุ้มพี่ชายผู้พิพากษา

ไทยรัฐเลือกนำเสนอภาพกราฟิกเสมือน เปิดเผยเกี่ยวกับบทสนทนาทางโทรศัพท์ระหว่างผู้พิพากษากับผู้ต้องหา ซึ่งเนื้อหาการพูดคุยนั้นมีความละเอียดอ่อน พร้อมทั้งยังมีภาพกราฟิกเสมือน อธิบายขั้นตอนการลงมือสังหารที่ทำให้ผู้ชมสามารถจินตนาการตามถึงความเจ็บปวดได้ นับว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และอาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ชม รวมไปถึงครอบครัวผู้เสียชีวิตได้ ในการนำเสนอข่าวลักษณะที่มีความละเอียดอ่อน

เช่นนี้ สื่อต้องคำนึงถึงผลกระทบในหลายด้าน เพราะการนำเสนอในแต่ละครั้ง เป็นสิ่งที่คงอยู่บนโลกอินเทอร์เน็ตไปตลอด (Digital Footprint) จึงเปรียบเสมือน การตกย้ำความรุนแรงและความเศร้าโศกในทุกครั้งที่เปิดดูคลิปข่าว

ภาพที่ 12 คลิปข่าวคุมแก๊งอุ้มฆ่าชี้จุดอุ้มพี่ชายผู้พิพากษา

ที่มา : THAIRATH TV Originals. (2563)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า กราฟิกเสมือนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการ รายงานข่าว จากการที่สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวีได้รับรางวัลในด้านการนำเสนอ ข่าวและการออกแบบคอมพิวเตอร์กราฟิกประกอบข่าว แต่ขณะเดียวกันก็อาจ พิจารณาได้ว่า กราฟิกเสมือนนั้นยังถูกใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะได้น้อยเมื่อ เทียบกับการใช้เพื่อสร้างสีสันให้กับผู้ชม โดยพบว่าในด้านประโยชน์สาธารณะ นั้น กราฟิกเสมือนสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ชมในการอธิบายพื้นที่ โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับข่าวให้ผู้รับชมเข้าใจง่าย จากตัวอย่างวิดีโอรายงานข่าว “ค้นหาทีมฟุตบอลรณ.ติดถ้ำหลวง 13 คน” เพื่อช่วยให้ผู้รับชมเห็นภาพชัดเจน และมีความเข้าใจที่ตรงกันมากขึ้น ทว่าอีกด้านหนึ่ง กราฟิกเสมือนก็ถูกใช้เพื่อ เน้นสร้างสีสันให้กับผู้รับสารมากกว่า ทั้งการใช้เพื่อจำลองความรุนแรงของ เนื้อหาข่าว เพื่อลดความรุนแรงของภาพเหตุการณ์จริง แต่เนื้อหาของข่าวก็ยัง

ส่งผลต่อครอบครัวผู้เสียชีวิตรวมถึงผู้ชมที่อาจเป็นเยาวชน อีกทั้งยังอาจสร้างแรงจูงใจในการก่อเหตุตามลักษณะดังกล่าว ขณะเดียวกัน กราฟิกเสมือนก็ถูกใช้เพื่อสร้างสีสันเกี่ยวกับความเชื่อและสิ่งลึกลับ โดยจำลองเหตุการณ์จากคำสัมภาษณ์เพื่อช่วยให้ผู้ชมเห็นภาพ แม้ว่าลักษณะของข่าวดังกล่าวจะเกี่ยวกับสิ่งที่พิสูจน์ตามหลักวิทยาศาสตร์ไม่ได้และไม่ได้สร้างประโยชน์ต่อสาธารณะก็ตาม นอกจากนี้ กราฟิกเสมือนก็ถูกใช้เพื่อสร้างความดึงดูดต่อผู้ชมในด้านการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไป โดยใช้กราฟิกเสมือนเพื่อจำลองเหตุการณ์ในด้านชีวิตครอบครัวที่เกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ โดยเปรียบเทียบว่าเหมือนละคร แต่เนื่องจากลักษณะของข่าวเกี่ยวกับเรื่องส่วนบุคคลจึงไม่มีสาระสำคัญต่อผู้รับชมและไม่จำเป็นที่จะต้องนำเสนอโดยใช้กราฟิกเสมือน

ขณะเดียวกัน หากพิจารณาผ่านมุมมองในการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ พบว่า กราฟิกเสมือนถูกใช้ประกอบการรายงานข่าวโดยไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อเกือบทั้งหมด โดยพบว่า ด้านที่มีการละเมิดมากที่สุดตามลำดับคือ ด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิส่วนบุคคล รวมทั้งสิ้น 7 ข่าว ด้านความรับผิดชอบต่อแหล่งข่าวและสาธารณชน ทั้งสิ้น 5 ข่าว ด้านความจริงและความถูกต้อง 3 ข่าว ด้านการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ 3 ข่าว และด้านการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงามอีก 2 ข่าว อีกทั้งยังพบการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อหลายด้านในข่าวเดียว

นอกจากนี้ หากพิจารณาในเชิงผลกระทบจากการรับชมสื่อ (Media Effects) พบว่า การมุ่งนำเสนอเนื้อหาข่าวที่มีความรุนแรงและกระทบกระเทือนจิตใจซ้ำ ๆ แม้จะมีการใช้กราฟิกเสมือนเพื่อลดทอนความรุนแรงของเนื้อหา

แต่ก็สามารถสร้างผลเสียต่อสุขภาพจิตของผู้รับชมและการมุมมองสังคมในเชิง
 แง่ลบได้ สอดคล้องกับ อิทธิพลของการรับชม และทัศนคติที่มีต่อข่าว
 อาชญากรรมที่มีภาพกราฟิกประกอบ ต่อการรับรู้สภาพความเป็นจริงในสังคม
 โดย อรพรรณ ศรีสุวรรณ (2563) ที่ได้กล่าวว่า ทัศนคติต่อต้านรูปแบบการ
 นำเสนอ ทัศนคติต่อต้านเนื้อหาและการรับชมข่าวอาชญากรรมที่มีภาพกราฟิก
 ประกอบ มีอิทธิพลต่อการรับรู้สภาพความเป็นจริงในสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างมี
 ทัศนคติเชิงบวกต่อการนำเสนอภาพกราฟิกจำลองเหตุการณ์ที่สื่อความหมาย
 ชัดเจน สร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความสนใจ น่าติดตามและช่วยให้เข้าใจ
 เนื้อหาข่าวได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างก็มีการรับรู้มากกว่าสภาพสังคม
 ในปัจจุบันโหดร้ายและเต็มไปด้วยความรุนแรง โดยมีพฤติกรรมป้องกัน
 อาชญากรรมหลังรับชมข่าวอาชญากรรมที่มีภาพกราฟิกประกอบในระดับมาก
 และมีความตั้งใจมากที่จะรับชมข่าวดังกล่าวต่อไปในอนาคต แสดงให้เห็นว่าการ
 นำเสนอภาพกราฟิกจำลองเหตุการณ์ผ่านสื่อทุกวัน อาจทำให้ผู้ชมเกิดความคั่น
 ข้นต่อเนื้อหาที่มีความรุนแรง รวมถึงสร้างการรับรู้สภาพความเป็นจริงในสังคม
 ในแง่ลบที่ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจบุคคลอื่นและความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม
 ได้ ขณะที่ในด้านเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและสิ่งลึกลับก็สอดคล้องกับ
 อิทธิพลของเนื้อหาข่าวอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยที่มีผลต่อ
 ความเชื่อของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดย ณรงค์ฤทธิ์ วงศ์ยะรา
 (2551) ที่ได้กล่าวว่า กลุ่มข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์มีอิทธิพล
 หลังจากการเปิดรับเนื้อหาข่าวของผู้อ่าน โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.30 ได้รับ
 อิทธิพลจากกลุ่มข่าวดังกล่าวจนประสงค์ที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เข้าร่วม
 พิธีกรรมและมีความเชื่อต่อวัตถุมงคลต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนสามารถ
 สร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ได้ เมื่อบุคคลผู้นั้นได้รับสารแนวเดียวกันบ่อย ๆ
 ซ้ำ ๆ ในลักษณะสะสม (Cumulative Impact) นอกจากนี้ การนำเสนอความ

รุนแรงผ่านสื่อเสมือนก็สามารถสร้างภาวะทางอารมณ์ด้านลบต่อผู้รับชมได้ สอดคล้องกับ Effects of Immersive Media on Emotion and Memory: An Experiment Comparing Article, 360-video, and Virtual Reality โดย Mila Bujić, Mikko Salminen และ Juho Hamari (2021) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ระดับการดื่มด่ำประสบการณ์ (Immersiveness) ที่สูงตามรูปแบบของสื่อนั้น ส่งผลต่อปฏิกิริยาทางอารมณ์ของผู้รับชมโดยทำให้ภาวะทางอารมณ์ด้านลบเพิ่มขึ้น โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับชมสื่อที่สร้างระดับความดื่มด่ำสูงกว่าจะมีภาวะทางอารมณ์ด้านลบเพิ่มขึ้นมากกว่า แม้จะรับชมเนื้อหาเดียวกันและผ่านมุมมองบุคคลที่หนึ่งเหมือนกัน อีกทั้งผลจากภาวะทางอารมณ์ด้านลบที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวนี้ยังส่งผลทำให้การเรียกคืนความจำเชิงข้อเท็จจริง (cued recall memory) ต่อเนื้อหาที่รับชมนั้นลดลงอีกด้วย

บทความนี้แสดงให้เห็นว่า แม้กราฟิกเสมือนจะเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านรายงานข่าวได้ แต่ผู้ผลิตสื่อมีแนวโน้มที่จะใช้เพื่อสร้างสีสันและเพิ่มจำนวนยอดเข้าชมมากขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ แต่ในขณะเดียวกันผู้ผลิตสื่อก็อาจมองข้ามผลกระทบที่ตามมา ทั้งการส่งเสริมให้ผู้ชมสนใจต่อข่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญและกระตุ้นความต้องการเสพข่าวที่เกี่ยวกับความรุนแรงมากขึ้น แม้จะสุ่มเสี่ยงเข้าข่ายละเมิดคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ รวมถึงสร้างแรงจูงใจในการชื่นชม การกระทำความผิดและปฏิบัติตามข่าวดังกล่าว ดังนั้นผู้ผลิตสื่อจึงควรระมัดระวังในการใช้กราฟิกเสมือน เพื่อประกอบการรายงานข่าวแต่ละประเภทให้รอบคอบมากขึ้น และควรหาแนวทางในการกำกับดูแลเนื้อหาข่าว ที่มีใช้กราฟิกเสมือนมากขึ้นโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของเนื้อหาข่าว โดยสามารถศึกษาจากตัวอย่างวิดีโอรายงานข่าวที่ใช้กราฟิกเสมือนประกอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิดีโอรายงานข่าว A Tornado Hits The Weather

Channel โดยสถานีโทรทัศน์ The Weather Channel ที่ได้รับรางวัลรายงานข่าววิทยาศาสตร์ การแพทย์และสิ่งแวดล้อมยอดเยี่ยม จาก Annual News and Documentary Emmy Awards ครั้งที่ 40 จากการใช้กราฟิกเสมือนเพื่อเล่าข้อมูลประกอบความรุนแรงของพายุทอร์นาโดในระดับต่าง ๆ พร้อมกับแสดงวิธีการรับมือได้อย่างกระชับ ชัดเจน และง่ายต่อการเข้าใจของผู้ชม

ขณะเดียวกัน หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อ ควรพิจารณาในการใช้กลไกของกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาช่วยกำกับดูแลการใช้กราฟิกเสมือนผ่านสื่อที่กระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ ชื่อเสียงและความเป็นส่วนตัว โดยสามารถศึกษาการใช้กลไกของกฎหมายจากต่างประเทศเพื่อปรับใช้กับประเทศไทย เช่น ประเทศญี่ปุ่นที่นำกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การรักษาความสงบเรียบร้อยเกี่ยวกับโทรคมนาคมและความปลอดภัยทางไซเบอร์ มาปรับใช้กับกรณีของเทคโนโลยีเสมือนจริง สาธารณรัฐเกาหลีที่ใช้กฎหมายกำกับดูแลธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมและให้อำนาจหน่วยงานรัฐเพื่อตรวจสอบการดำเนินการของผู้ประกอบการแอปพลิเคชัน สาธารณรัฐอินเดียที่มีกฎหมายเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเสมือนจริง เช่น กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมและข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การควบคุมกิจกรรมการพนันและเกมออนไลน์ และรัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกาที่ใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีลักษณะคุ้มครองมาเป็นกลไกในการคุ้มครองกิจกรรมที่มีการนำเทคโนโลยีเสมือนจริงมาใช้ เช่น กฎหมายว่าด้วยนโยบายความเป็นส่วนตัวและการจัดการข้อมูล กฎหมายด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่ได้คุ้มครองความรับผิดของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจากเนื้อหาที่เป็นอันตรายที่ผู้อื่นได้นำมาเผยแพร่บนพื้นที่ของผู้ให้บริการ ขณะเดียวกัน หน่วยงานก็ควรพิจารณาในการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีกราฟิกเสมือนควบคู่ไปด้วยโดยสามารถศึกษาได้จากรัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกา ที่กำหนดหน้าที่ให้

หน่วยงานนำเทคโนโลยีเสมือนจริงมาใช้ในการฝึกอบรมบุคลากร สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเทคโนโลยีเสมือนจริงที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเทคโนโลยีการสื่อสารขั้นสูง รวมถึงกฎหมายระดับมัลรัฐอย่างรัฐแคลิฟอร์เนีย ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนงานและประสานงานเพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัล จัดทำต้นแบบนโยบายและแนวปฏิบัติที่ส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ รวมถึงส่งเสริมความตระหนักรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชน

นอกจากนี้ หากมีการศึกษาการนำกราฟิกเสมือนมาใช้ประกอบการรายงานข่าวในอนาคต ควรคำนึงถึงการวิเคราะห์กลุ่มผู้ชมเพิ่มขึ้นเพื่อรับฟังมุมมองของกลุ่มผู้ชมที่มีต่อการใช้กราฟิกเสมือนกับประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้ผลิตสื่อสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการเลือกใช้กราฟิกเสมือนในการรายงานข่าว และการออกแบบแนวทางในการกำกับดูแลเนื้อหาข่าวที่มีใช้กราฟิกเสมือน เพื่อรักษาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ รวมถึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างแท้จริง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ดร.ณิ หิรัญรักษ์ และคณะ. (2558). *จริยธรรมสื่อ (Media Ethics)*. บริษัท จรัส

สนิทวงศ์การพิมพ์. <https://shorturl.asia/9fNxt>

ณรงค์ฤทธิ์ วงศ์ยะรา. (2551). *อิทธิพลของเนื้อหาข่าวอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ใน*

หน้าหนังสือพิมพ์ไทยที่มีผลต่อความเชื่อของประชาชนในเขต

กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต],

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:125028

ไทยรัฐทีวี คำว่า 3 รางวัล งานประกาศรางวัลนาฏราช ครั้งที่ 15. (2567,

พฤษภาคม 12). *ไทยรัฐออนไลน์*.

<https://www.thairath.co.th/entertain/news/2785054>

วิชชุดา ช่วยพิชัย. (2561). *การสร้างสรรค์กราฟิกเสมือน (Immersive*

graphic) ในการผลิตรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทย. [วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:166533

อรรณ ศรีสุวรรณ. (2563). *อิทธิพลของการรับชม และทัศนคติที่มีต่อข่าว*

อาชญากรรมที่มีภาพกราฟิกประกอบ ต่อการรับรู้สภาพความเป็นจริงใน

สังคม [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:188636

THAIRATH TV Originals. (2561, มิถุนายน 24). *ค้นหาทีมฟุตบอลนร.ติดถ้ำหลวง*

13 คน / 24-06-61 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/pTjMC>

THAIRATH TV Originals. (2562, กรกฎาคม 24). รุมตีบตร.น่วม! หลังวิสามัญชน่ม
มุเขอค้ายา / 24-07-62 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/yUoKB>

THAIRATH TV Originals. (2562, ตุลาคม 16). ตาตายแล้วพื้น ยมทูตบอกผิด
ตัว / 16-10-62 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/0OCU>

THAIRATH TV Originals. (2562, พฤศจิกายน 12). นายพลปืนดู่ ยิงในศาลตาย 3
เจ็บ 2 / 12-11-62 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/T7GEd>

THAIRATH TV Originals. (2563, กุมภาพันธ์ 3). ฆาตกรโหด!บุกแทง ตร.
เดือนเจ้าโลกดับคาบ้าน / 03-02-63 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video].

Youtube. <https://shorturl.asia/6HwSy>

THAIRATH TV Originals. (2563, กุมภาพันธ์ 25). คุณแก๊งค์ฆ่าซีจูดอ้อมพี่ชายผู้
พิพากษา / 25-02-63 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/yUDWP>

THAIRATH TV Originals. (2563, มีนาคม 18). ผัวเก่าทำใจ เตรียมบวชตลอดชีวิต /
18-03-63 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube. <https://shorturl.asia/wwbJ7>

THAIRATH TV Originals. (2563, พฤษภาคม 27). เปิดตำนานเมืองลับแล หลังวัดภู
ตะเภาทอง / 27-05-63 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/g2lKL>

THAIRATH TV Originals. (2563, พฤศจิกายน 11). หลอน พ่วงรับจ้าง 22 ล้อ
บรรทุกทรายมีศพแถม / 11-11-63 / ไทยรัฐนิวส์โชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/fqLbo>

THAIRATH TV Originals. (2563, ธันวาคม 4). ปิดหมู่บ้านจับผีปอบ 19 ตัว / 04-12-63 | ไทยรัฐนิวสโชว์ [Video]. Youtube.

<https://shorturl.asia/wF1Rz>

Wichapol Polpitakchai. (2562, พฤษภาคม 10). เบื้องหลัง *Immersive Graphic* ในการถ่ายทอดสดงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก.

<https://thematter.co/brandedcontent/thairathtv-immersivegraphic/76834>

ภาษาต่างประเทศ

Bujic, Mila, Mikko Salminen, & Joseph Hamari. (2021). *Effects of Immersive Media on Emotion and Memory: An Experiment Comparing Article, 360-Video, and Virtual Reality*. [preprint].

<https://doi.org/10.31219/osf.io/rtmcw>

The New York Times. (2025). *Ethical Journalism*. The New York Times. <https://shorturl.at/qXp5g>

Uskali, Gynnild, Jones & Sirkkunen. (2021). *Immersive journalism as storytelling: ethics, production and design*. Routledge.

https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:170456